

EXECUTIEVEN — EXECUTIFS

N. 84 — 1068

MINISTERIE VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

24 JANUARI 1984. — Decreet houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer (1)

De Vlaamse Raad heeft aangenomen en Wij, Executieve, bekrachtigen hetgeen volgt :

Artikel 1. Dit decreet regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 107quater van de Grondwet.

Art. 2. Voor de toepassing van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten wordt verstaan onder :

— grondwater : al het water dat niet tot het hydrografisch net behoort, en bij gelijkstelling daarmee, alle water in de toevoeringen voor drinkwatervoorziening;

— grondwaterwinning : alle putten, opvangplaatsen, draineer-inrichtingen, bronbemalingen en over het algemeen alle werken en installaties die tot doel of tot gevolg hebben grondwater op te vangen, met inbegrip van het opvangen van bronnen op het uitoelooingspunt en het tijdelijk of bestendig verlagen van de grondwaterstand ingevolge grondwerken;

— waterwingebied : het geografisch gebied dat overeenkomstig artikel 3, 2°, is afgebakend en waar kunstwerken en inrichtingen zijn of zullen worden gevestigd voor het winnen en vergaren van grondwater, hoofdzakelijk bestemd voor de drinkwatervoorziening;

— beschermingszone : het geografisch gebied dat overeenkomstig artikel 3, 2°, is afgebakend om het grondwater in het waterwingebied tegen verontreiniging te vrijwaren;

— direkt lozen : het toevoegen of verspreiden van stoffen in het grondwater zonder doorsijpeling in de bodem of de ondergrond;

— indirect lozen : het toevoegen of verspreiden van stoffen, in het grondwater na doorsijpeling in de bodem of de ondergrond. De hoogste grondwaterstand in het gebied is steeds bepalend voor het vaststellen van een direkte of indirecte lozing;

— bodem : het bovenste, losse deel van de aardkost, dat de wortelzone omvat;

— ondergrond : het gedeelte van de aardkost dat onder de bodem gelegen is;

— verontreiniging : het door de mens direkt of indirect lozen van stoffen of energiedragers in het grondwater, die een gevaar inhouden voor de drinkwatervoorziening, de natuurlijke ecosystemen of andere vormen van rechtmatig gebruik van grondwater.

HOOFDSTUK I. — Bescherming van het grondwater

Art. 3. § 1. Om het grondwater te beschermen, met het oog op het eventueel gebruik ervan voor de drinkwatervoorziening, kan de Vlaamse Executieve volgende maatregelen nemen :

1° in geheel het Vlaamse Gewest of in delen ervan het direkt of indirect lozen, het deponeren of opslaan op of in de bodem van stoffen die het grondwater kunnen verontreinigen, verbieden, reglementeren of aan een vergunning onderwerpen;

2° om reden van openbaar nut, waterwingebieden en beschermingszones afbakenen;

3° in de waterwingebieden en beschermingszones volgende zaken verbieden, reglementeren of aan een vergunning onderwerpen :

a) het vervoeren, opslaan, deponeren, afvoeren, bedelven, storten, direkt of indirect lozen en uitstrooien van stoffen die het grondwater kunnen verontreinigen;

b) de kunstwerken, werken en werkzaamheden, alsmede de wijzigingen in de grond of de ondergrond die een gevaar voor verontreiniging van het grondwater kunnen inhouden.

§ 2. De maatregelen genomen in uitvoering van § 1, 2° en 3°, hebben verordenende kracht.

Art. 4. § 1. Om het grondwater te beschermen, met het oog op het eventueel gebruik ervan voor de drinkwatervoorziening, is het verboden dierlijke fecaliën in vloeibare vorm afkomstig van buiten het Belgisch grondgebied direkt of indirect te lozen, te deponeren, of op te slaan op of in de bodem.

(1) Zitting 1983-1984.

Stukken. — Ontwerp van decreet, 224, nr. 1. — Amendementen, 224, nr. 2. — Verslag, 224, nr. 3. — Amendement, 224, nr. 4. Handelingen. — Bespreking en aanneming. Vergadering van 24 januari 1984.

§ 2. Na advies van de maatschappij voor drinkwatervoorziening, die in het betrokken gebied een of meer grondwaterwinningen exploiteert, kunnen afwijkingen worden toegestaan door de openbare bestuursorganen, hiertoe aangewezen door de Vlaamse Executieve.

De Vlaamse Executieve bepaalt tevens de voorwaarden en gevallen, waarin deze afwijkingen toegestaan worden.

Art. 5. De exploitant van de waterwinning is in de overeenkomstig artikel 3, 2°, afgebakende waterwingebieden en beschermingszones, belast met de bescherming van het grondwater.

De Vlaamse Executieve kan de exploitant van de waterwinning machtigen om door onteigening ten algemene nutte de voor de uitvoering van dit decreet onontbeerlijke onroerende goederen te verwerven.

Art. 6. § 1. De Vlaamse Executieve :

— bepaalt de wijze waarop en de termijnen waarbinnen de aanvragen om vergunning ter uitvoering van de krachtens artikel 3, 1° en 3°, van dit decreet genomen besluiten, worden ingediend en onderzocht;

— wijst de openbare bestuursorganen aan, die beslissen over deze aanvragen, waarbij in ieder afzonderlijk geval een weigering moet gemotiveerd worden of bijzondere voorwaarden kunnen opgelegd worden.

Deze beslissing wordt slechts definitief wanneer is vastgesteld dat de opgelegde voorwaarden zijn nagekomen. De Vlaamse Executieve bepaalt de bijzonderheden en de termijnen van die vaststelling;

— de wijze waarop en de termijnen waarbinnen beroep kan aangetekend worden tegen de beslissing van het bevoegde openbare bestuursorgaan.

§ 2. Deze vergunning doet geen afbreuk aan de rechten van derden. Zij kan steeds door het bevoegde openbare bestuursorgaan of de Vlaamse Executieve bij een met reden omklede beslissing ingetrokken worden, wanneer de opgelegde voorwaarden niet worden nageleefd. Er kunnen ook steeds nieuwe voorwaarden opgelegd worden.

§ 3. Het bevoegde openbare bestuursorgaan beslist over de beroepen tegen een weigering binnen zestig dagen na afgifte bij de post van de aangetekende zending die het beroep bevat.

Art. 7. § 1. De Vlaamse Executieve bepaalt nadere regelen betreffende de vaststelling en afbakening van de waterwingebieden en de beschermingszones.

§ 2. Alvorens de afbakening van de waterwingebieden en beschermingszones vast te stellen, wordt een openbaar onderzoek ingesteld. Daartoe worden volgende stukken gedurende dertig dagen ter inzage gelegd op het gemeentehuis van de gemeenten, geheel of gedeeltelijk gelegen in bedoelde waterwingebieden en beschermingszones :

1. een kaart met nauwkeurige afbakening van de voorgestelde waterwingebieden en beschermingszones;

2. een lijst van de kadastrale percelen gelegen binnen de af te bakenen waterwingebieden en beschermingszones met opgave van naam en adres van de eigenaars;

3. opgave van wijzigingen, stopzettingen, omschakelingen, herstellingen en beperkingen die kunnen voortspruiten uit de in artikel 3, 3°, bedoelde maatregelen.

Het openbaar onderzoek wordt aangekondigd door aanplakking aan het gemeentehuis en publicatie in drie lokale dag- of weekbladen, met vermelding van begin- en einddatum van het openbaar onderzoek.

Bezwaren en opmerkingen kunnen schriftelijk worden medegedeeld aan het college van burgemeester en schepenen of een daartoe aangewezen persoon voor het einde van deze termijn, ofwel mondeling op de plaats, dag en uur, vermeld in het bericht van bekendmaking.

De eigenaars bedoeld in punt 2 van deze paragraaf worden bij aangekend schrijven in kennis gesteld van de begin- en einddatum van het openbaar onderzoek.

Binnen vijftien dagen na beëindiging van het openbaar onderzoek maakt het college van burgemeester en schepenen het dossier, aangevuld met zijn advies, over aan de Bestendige Deputatie van de provincie.

Indien de Vlaamse Executieve beslist tot afbakening, wordt aan de betrokken gemeentebesturen een exemplaar van het bundel toegestuurd, dat altijd ter inzage is op het gemeentehuis.

De Vlaamse Executieve bepaalt alle andere regelen, noodzakelijk bij dit openbaar onderzoek.

Art. 8. § 1. Wanneer als gevolg van maatregelen, genomen in uitvoering van artikel 3, 3°, van dit decreet gebouwen, inrichtingen of kunstwerken moeten worden gewijzigd of gesloopt of wanneer werken, werkzaamheden of wijzigingen in of op de bodem of de ondergrond moeten stopgezet, beperkt, omgeschakeld of in de oorspronkelijke staat hersteld worden, is de eigenaar of exploitant er slechts toe gehouden deze verplichting na te komen, wanneer diegene, aan wie de bescherming ten goede komt, hierom verzoekt.

In dit geval wordt de rechtstreekse materiële schade, die door de eigenaar of de exploitant wordt geleden, vergoed ten laste van diegene aan wie de bescherming ten goede komt.

§ 2. De bepalingen van § 1 zijn van toepassing op de gebouwen, inrichtingen, kunstwerken en werkzaamheden, alsmede de wijzigingen in of op de bodem of de ondergrond, die bestaan of uitgeoefend worden op het ogenblik dat het in artikel 7 van dit decreet bepaalde openbaar onderzoek wordt ingesteld en voor zover ze op dat ogenblik beantwoorden aan alle geldende wettelijke en reglementaire beschikkingen ter zake.

§ 3. Het recht op vergoeding bedoeld in § 1 van dit artikel ontstaat slechts vanaf het ogenblik dat diegene aan wie de bescherming ten goede komt, de eigenaar of exploitant per aangetekend schrijven verzoekt om wijziging of sloping van de gebouwen, inrichtingen of kunstwerken of om de stopzetting, beperking of omschakeling van werken of werkzaamheden of om het herstel in de oorspronkelijke staat van wijzigingen in de grond of de ondergrond, vermeld in § 2 van dit artikel.

§ 4. Op straffe van verval, dient de vordering tot schadevergoeding, bepaald in dit artikel, te worden ingediend binnen drie jaar na het in § 3 bedoelde verzoek.

HOOFDSTUK II

Reglementering voor het gebruik van grondwater

Art. 9. De Vlaamse Executieve kan :

1° aan een vergunning onderwerpen en de voorwaarden opleggen voor het aanleggen, wijzigen, verbouwen en exploiteren van bestaande of nieuwe grondwaterwinningen, in het bijzonder de voorwaarden betreffende de bescherming en het behoud van de grondwaterlagen en van de openbare en private bovengrondse eigendommen. Hierbij worden in ieder geval de economische, landbouwkundige, ecologische en stabiliteitsaspecten in aanmerking genomen;

2° het gebruik reglementeren van grondwater, dat beschikbaar komt bij werken, inzonderheid bij het ontginnen van mijnen, groeven en graverijen.

Art. 10. De Vlaamse Executieve stelt de voorwaarden vast waarop een algemene telling van de grondwatervoorraden zal geschieden.

HOOFDSTUK III. — Toezicht

Art. 11. Onverminderd de bevoegdheden van de officieren van de gerechtelijke politie, zijn de ambtenaren, die daartoe worden aangewezen door de Vlaamse Executieve, gerechtigd om de overtreding van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluit op te sporen en vast te stellen. Zij hebben bij dag en nacht toegang tot alle instellingen of inrichtingen — woongelegenheden uitgezonderd — als ze redenen hebben om aan te nemen dat dit decreet of zijn uitvoeringsbesluiten worden overtreden. Hun processen-verbaal hebben bewijskracht tot het tegendeel bewezen is. Een afschrift ervan wordt aan de overtreders toegezonden binnen de tien dagen na de vaststelling.

Indien er voldoende aanwijzingen zijn om te vermoeden dat een dergelijke overtreding in woongelegenheden wordt begaan, mag door twee van die ambtenaren huiszoeking worden gedaan, krachtens een machtiging van de vrederechter.

Art. 12. De overeenkomstig artikel 11 aangewezen ambtenaren nemen monsters of doen monsters nemen van stoffen, die het grondwater kunnen verontreinigen, of waarvan vermoed wordt dat ze het verontreinigd hebben.

Op verzoek van de exploitant van een grondwaterwinning kunnen de ambtenaren monsters van de bodem nemen of doen nemen wanneer wordt vermoed dat deze stoffen bevat als bedoeld in het vorige lid. Van die monsterneming wordt proces-verbaal opgemaakt, waarvan een afschrift aan de vermoedelijke dader van de overtreding wordt toegezonden.

De ontleding van de monsters wordt verricht door een laboratorium, dat daartoe is erkend door de Vlaamse Executieve.

De Vlaamse Executieve bepaalt, onder vrijwaring van de rechten van de verdediging, de wijze waarop de monsters worden genomen, de regels van de procedure van erkenning van de laboratoria evenals het model van het protocol van de ontledingen. Zij kan eveneens de ontledingmethoden vaststellen.

Art. 13. De overeenkomstig artikel 11 aangewezen ambtenaren kunnen voorlopig het gebruik verbieden van inrichtingen en toestellen die wegens hun bouw of gebrekkige werking niet kunnen functioneren, overeenkomstig dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten; zij kunnen de inrichtingen en toestellen verzegelen en alle maatregelen nemen, die in de gegeven omstandigheden noodzakelijk zijn voor de bescherming van het grondwater. De overeenkomstig artikel 11 aangewezen ambtenaren kunnen voor de vervulling van hun opdracht de bijstand van de gemeentelijke overheid vorderen. Zij kunnen die overheid eveneens verzoeken om de vereiste dringende maatregelen te nemen bij verontreiniging van het grondwater.

Indien de gemeentelijke overheid in gebreke blijft of bij dreigend gevaar, nemen de overeenkomstig artikel 11 aangewezen ambtenaren de passende maatregelen of doen ze de nodige op-eisingen.

Zij geven hiervan onmiddellijk kennis aan de Gouverneur van de provincie.

Al deze maatregelen houden op gevolg te hebben na verloop van dertig dagen, indien ze binnen deze termijn niet bekrachtigd zijn door de Vlaamse Executieve.

HOOFDSTUK IV. — Voorkomen en vergoeden van schade

Afdeling 1. — De aansprakelijkheid

Art. 14. § 1. De exploitant van de grondwaterwinning en de bouwheer van openbare of private werken, die door hun toedoen de daling van de grondwaterlaag veroorzaken, zijn objectief aansprakelijk voor de schade die daardoor bovengronds veroorzaakt wordt aan bestaande grondwaterwinningen en aan andere onroerende goederen, grond en beplantingen inbegrepen.

Diegenen die door hun gezamenlijk toedoen de daling van een grondwaterlaag veroorzaken, zijn solidair aansprakelijk voor de veroorzaakte schade.

§ 2. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op de schade die door waterbemaling in de mijnen is veroorzaakt.

Art. 15. Alleen de vrederechter is bevoegd om, ongeacht het bedrag van de eis, in eerste aanleg kennis te nemen van de vordering gesteund op dit decreet.

Art. 16. De dagvaarding voor de vrederechter kan worden vcr-afgegaan door een poging tot minnelijke schikking.

Deze geschiedt bij wijze van oproeping in verzoening voor de vrederechter. Wanneer de aansprakelijkheid niet betwist wordt moeten de opgeroepen een aanbod voor schadeloosstelling doen binnen een termijn van drie maanden vanaf de eerste verschijning in verzoening, of in dringende gevallen, binnen de termijn die de vrederechter vaststelt. Het aanbod kan nadien enkel verhoogd worden.

Het proces-verbaal van verschijning vermeldt het akkoord of de afwezigheid van akkoord. Het bedrag van het eventueel aanbod wordt vermeld. Van het proces-verbaal wordt een uitgifte verleend, voorzien van het formulier van tenuitvoerlegging.

Wanneer er geen akkoord is, moet de benadeelde, op straffe van verval van de eis, binnen de drie maanden volgende op de vaststelling van afwezigheid van akkoord, voor de vrederechter dagvaarden.

Art. 17. De eiser wordt geheel of gedeeltelijk in de gerechtskosten verwezen wanneer het door de vrederechter toegekende bedrag van de schadeloosstelling gelijk of lager is dan het aanbod als bedoeld in artikel 16.

Art. 18. Artikel 591 van het Gerechtelijk Wetboek wordt aangevuld als volgt :

« 19° van de vorderingen inzake vergoeding van schade bedoeld bij artikel 14 van het decreet van 24 januari 1984 houdende maatregelen inzake het grondwaterbeheer ».

Art. 19. In artikel 629 van hetzelfde Wetboek wordt het eerste lid van 1° door de hieropvolgende bepaling vervangen :

« 1° Vorderingen aangaande zakelijke rechten op onroerende goederen en vorderingen aangaande aangelegenheden opgesomd in artikel 591, 1°, ... met ... ».

Afdeling 2

Fonds ter voorkoming en vergoeding van schade bij het winnen en het pompen van grondwater

Art. 20. § 1. Er wordt een « Fonds ter voorkoming en vergoeding van schade, veroorzaakt bij het winnen en pompen van grondwater » opgericht, hierna « Fonds » genoemd.

§ 2. Dit Fonds heeft rechtspersoonlijkheid en wordt beheerd door de Vlaamse Executieve.

§ 3. Het Fonds is ermee belast onder de voorwaarden en binnen de perken van dit decreet :

1. voorschotten te verlenen in de gevallen van schade bedoeld in artikel 14 van dit decreet, met inbegrip van voorschotten ter financiering van studies en expertises die noodzakelijk zijn voor het vaststellen van deze schade;

2. algemene maatregelen en studies te financieren die deze schade kunnen voorkomen en beperken met inbegrip van studies die worden uitgevoerd binnen het kader van belangrijke geplande of bestaande grondwaterwinningen en die kunnen worden gebruikt als objectieve basis bij elk deskundig onderzoek, binnen het kader van een vordering tot vergoeding van schade, veroorzaakt door grondwaterwinning.

Art. 21. § 1. In geval van dagvaarding als bedoeld in artikel 16 van dit decreet verleent het Fonds, na gunstig advies van het Raadgevend Comité bedoeld in artikel 26 van dit decreet een voorschot en dit naar billijkheid, wanneer uit een onderzoek is gebleken dat er tussen de schade, de daling van de grondwaterlaag en het pompen van grondwater een causaal verband bestaat.

§ 2. Het voorschot is terugvorderbaar indien de eiser voor de rechtbank wordt afgewezen; in dat geval wordt geen rente aangerekend.

§ 3. Ten belope van het uitbetaald voorschot, treedt het Fonds in de rechten en rechtsvorderingen van de benadeelde.

Art. 22. De Vlaamse Executieve bepaalt binnen welke perken, volgens welke modaliteiten en onder welke voorwaarden het Fonds zijn opdrachten, bepaald in artikel 20 van dit decreet, zal uitoefenen.

Art. 23. 1° Het artikel 20 van de hypotheekwet van 16 december 1851 wordt als volgt aangevuld :

« 11° de voorschotten die overeenkomstig de wetgeving betreffende de schadeloosstellingen voor de schade veroorzaakt door het winnen en pompen van grondwater, zijn uitgekeerd voor het herstel van de schade veroorzaakt aan de oogst, op de vruchten van de oogst van het jaar of op de prijs van die oogst ».

2° Aan de hypotheekwet van 16 december 1851 wordt een artikel 25bis toegevoegd, dat luidt als volgt :

« De voorrechten bepaald in artikel 20, 1° en 2° hebben de voorrang boven het voorrecht van artikel 20, 11° ».

3° Artikel 47 van dezelfde wet wordt met een lid aangevuld, luidend als volgt :

« Ten voordele doch op kosten van het Fonds ter voorkoming en vergoeding van schade veroorzaakt door het winnen en pompen van grondwater wordt een wettelijke hypotheek toegekend op de onroerende goederen waarvoor het Fonds een voorschot heeft uitgekeerd overeenkomstig de wetgeving betreffende de schadeloosstelling veroorzaakt door het winnen en pompen van grondwater ».

Art. 24. § 1. Het Fonds wordt gestijfd door de bijdragen van de natuurlijke of rechtspersonen naar privaot of publiek recht, die door hun activiteiten de schade bedoeld bij dit decreet, kunnen veroorzaken of verergeren, en ten aanvullende titel, door leningen op korte termijn, waaraan de Vlaamse Executieve de gewestwaarborg kan hechten.

§ 2. De Vlaamse Executieve bepaalt :

1° het aandeel van elke soort inkomsten;

2° de criteria om te bepalen wie bijdrageplichtig is, het bedrag en de modaliteiten van inning van de bijdragen ervan.

Art. 25. Voor het beheer van het Fonds, doet de Vlaamse Executieve beroep op ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Art. 26. Er wordt bij het Fonds een Raadgevend Comité opgericht, hierna genoemd « de Raad », die de taak heeft zijn advies uit te brengen inzake elk financieringsvoorstel ten laste van het Fonds of elk voorstel tot toekenning van voorschotten door het Fonds.

De Raad is samengesteld uit :

— zes ambtenaren van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap;

— twee leden die de landbouwers vertegenwoordigen;

— twee leden die de eigenaars vertegenwoordigen;

— twee leden die de bijdrageplichtige industriële kringen vertegenwoordigen;

— twee leden die de bijdrageplichtige drinkwatermaatschappijen vertegenwoordigen;

— twee leden die de natuurbeschermingsverenigingen vertegenwoordigen.

De Vlaamse Executieve benoemt de leden van de Raad en wijst onder hen de voorzitter aan. Zij stelt tevens het reglement van inwendige orde op.

Art. 27. § 1. Wanneer wordt vermoed dat door het winnen van grondwater schade werd veroorzaakt, zal hij die schade kan geleden hebben hetzij als eigenaar of houder van een ander zakelijk recht, hetzij als pachter, huurder of gebruiker van het getroffen onroerend goed, bij aangetekend schrijven zonder verwijl de ambtenaar, daartoe aangewezen door de Vlaamse Executieve, verzoeken de nodige tegensprekelijke vaststellingen te doen.

De klager en de exploitant van de grondwaterwinning worden daartoe op de dag en het uur, bepaald door de ambtenaar, uitgenodigd aanwezig te zijn bij het plaatsbezoek en kunnen hun opmerkingen mondeling of schriftelijk aan de ambtenaar mededelen binnen vijftien dagen na het plaatsbezoek.

§ 2. De verzoeken tot minnelijke schikking of de dagvaarding, bedoeld in artikel 16 van dit decreet, moeten ingeleid worden binnen twee jaar te rekenen vanaf de vaststelling van de schade bedoeld in § 1 van dit artikel.

Art. 28. Alle rechten en verplichtingen, met inbegrip van de middelen van het Voorschottenfonds, opgericht in uitvoering van artikel 7 van de wet van 10 januari 1977 houdende regeling van de schadeloosstelling voor schade veroorzaakt door het winnen en pompen van grondwater, die door het Rijk worden overgedragen aan het Vlaamse Gewest, worden aan het Fonds toegewezen.

HOOFDSTUK V. — Strafbepalingen

Art. 29. § 1. Onverminderd de toepassing van het bij het Strafwetboek of bij andere wetten bepaalde straffen, wordt met een gevangenisstraf van acht dagen tot vijf jaar en met een geldboete van zesentwintig tot tienduizend frank, of met één van die straffen alleen, gestraft :

1. hij die niet in het bezit is van een vergunning en handelingen of werkzaamheden verricht waarvoor overeenkomstig de bepalingen van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten een voorafgaande vergunning vereist is;

2. hij die de voorwaarden van een vergunning niet naleeft;

3. hij die werken of werkzaamheden verricht of laat verrichten die verboden zijn in toepassing van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten;

4. hij die wegens nalatigheid of gebrek aan vooruitzicht bij het gebruik van roerende of onroerende goederen; oorzaak is van verontreiniging van het grondwater;

5. hij die de bijdrageplicht, zoals bepaald in artikel 24 van dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten niet nakomt;

6. hij die zich niet leent tot of zich verzet tegen de inspecties en de monsternemingen voorzien in dit decreet en zijn uitvoeringsbesluiten.

§ 2. De straffen kunnen worden verdubbeld indien een nieuwe overtreding wordt begaan binnen twee jaar na een onherroepelijk geworden vonnis tot veroordeling wegens een der in dit artikel bepaalde overtredingen.

§ 3. Alle bepalingen van Boek I van het Strafwetboek, met inbegrip van hoofdstuk VII en artikel 85, zijn toepasselijk op de in dit decreet bepaalde misdrijven.

§ 4. De rechter kan de inbeslagname van machines en het afbreken van de gebouwen, inrichtingen en kunstwerken bevelen die tot stand zijn gebracht met overtreding van de ter uitvoering van dit decreet gegeven voorschriften. Hij kan eveneens bevelen de plaatsen in hun vroegere staat te herstellen.

Indien de veroordeelde het vonnis niet binnen de gestelde tijd ten uitvoer legt, geschiedt dit van ambtswege, op zijn kosten en risico, op bevel van de daartoe door de Vlaamse Executieve gemachtigde ambtenaar.

In dat geval heeft deze het recht de materialen en voorwerpen afkomstig van het herstel vande plaatsen in hun vroegere toestand te verkopen, te vervoeren, op te slaan of te vernietigen op een plaats die hij uitkiest. De veroordeelde is ertoe gehouden alle uitvoeringskosten, verminderd met de opbrengst van de verkoop der materialen en voorwerpen, te vergoeden op vertoon van een staatsbegroot en invorderbaar verklaard door de beslagrechter.

§ 5. De vennootschappen zijn burgerlijk aansprakelijk voor veroordelingen tot geldboeten en verbeurdverklaringen uitgesproken tegen hun orgaan of aangestelden wegens overtreding van de bepalingen van dit decreet.

Die vennootschappen kunnen voor de strafrechtbank worden gedagvaard.

HOOFDSTUK VI. — Slotbepalingen

Art. 30. Dit decreet treedt in werking dertig dagen na de bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* met uitzondering van hoofdstuk IV, dat in werking treedt op datum vast te stellen door de Vlaamse Executieve.

Art. 31. § 1. De hiernavolgende wetten worden, voor toepassing in het Vlaamse gewest, opgeheven :

— de besluitwet van 13 december 1946 waarbij tot het houden van een telling der grondwaterreserves en tot invoering van een reglementering van hun gebruik besloten wordt;

— de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van het grondwater;

— de wet van 9 juli 1976, betreffende de reglementering van de exploitatie van grondwaterwinning.

§ 2. De wet van 10 januari 1977, houdende regeling van de schadeloosstelling voor schade veroorzaakt door het winnen en het pompen van grondwater, wordt opgeheven op het ogenblik dat hoofdstuk IV van dit decreet in werking treedt.

Art. 32. De besluiten ter uitvoering van de besluitwet van 13 december 1946 waarbij tot het houden van een telling der grondwaterreserves en tot invoering van een reglementering van hun gebruik besloten wordt, en de besluiten, ter uitvoering van de wet van 9 juli 1976 betreffende de reglementering van de exploitatie van grondwaterwinning, blijven van kracht totdat zij worden opgeheven.

De strafbepalingen van dit decreet zijn van toepassing op bedoelde besluiten.

Kondigen dit decreet af, bevelen dat het in het *Belgisch Staatsblad* zal worden bekendgemaakt.

Brussel, 24 januari 1984.

De Voorzitter van de Vlaamse Executieve,

G. GEENS

De Gemeenschapsminister van Leefmilieu,
Waterbeleid en Onderwijs,

J. LENSSENS

—
TRADUCTION
—

MINISTERE DE LA COMMUNAUTE FLAMANDE

F. 84 — 1068

24 JANVIER 1984. — Décret portant des mesures en matière de gestion des eaux souterraines (1)

Le Conseil Flamand a adopté et Nous, Exécutif, sanctionnons ce qui suit :

Article 1er. Le présent décret régit une matière visée à l'article 107^{quater} de la Constitution.

Art. 2. Pour l'application du présent décret et de ses arrêtés d'exécution, il faut entendre par :

— eau souterraine : toute eau qui n'appartient pas au réseau hydrographique et par assimilation toute eau contenue dans des conduits d'adduction et destinée à l'alimentation;

— prise d'eau souterraine : tous les puits, captages, drainages, épuisements par puits et en général, tous les ouvrages et installations ayant pour objet ou pour effet d'opérer une prélevement d'eau souterraine en ce compris le captage de sources à l'émergence et l'abaissement temporaire ou permanent de la nappe aquifère souterraine par suite de travaux de terrassement;

— zone de captage : l'aire géographique délimitée conformément à l'article 3, 2e et dans laquelle sont ou seront implantés les ouvrages et installations destinés au prélevement et au stockage des eaux souterraines, utilisées en ordre principal pour la distribution d'eau alimentaire;

— zone de protection : l'aire géographique délimitée conformément à l'article 3, 2e et destinée à prémunir contre toute pollution, les eaux souterraines de la zone de captage;

— déversement direct : l'adduction ou la propagation de substances dans les eaux souterraines sans infiltration dans le sol ou le sous-sol;

— déversement indirect : l'adduction ou la propagation de substances dans les eaux souterraines après infiltration dans le sol ou le sous-sol. C'est toujours le niveau aquifère le plus élevé qui est pris comme point de repère pour constater si un déversement direct ou indirect a eu lieu dans la zone;

— sol : la partie superficielle, meuble de la croûte terrestre comprenant la zone radulaire;

— sous-sol : partie de la croûte terrestre qui se trouve en dessous du sol;

— pollution : le déversement direct ou indirect par l'homme de substances ou de porteurs d'énergie dans les eaux souterraines et comportant un danger pour la distribution d'eau alimentaire, les écosystèmes naturels ou toute autre forme légitime d'utilisation des eaux souterraines.

(1) Session 1983-1984.

Documents. — Projets de décret : 224 - n° 1. — Amendement : 224 - n° 2. — Rapport : 224 - n° 3. — Amendement : 224 - n° 4.
Annales. — Discussion et adoption. Séance du 24 janvier 1984.